

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. november 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 86 (Alm. del) af 25. oktober 2018 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S) og Magnus Heunicke (S).

Spørgsmål

Vil ministeren i tabelform oplyse kommunernes årlige anlægs- og serviceudgifter i forhold til kommuneaftale, budget og regnskab fra 2008 til 2019 i 2018-priser, herunder de fastsatte udgiftslofter for kommunerne til og med 2022?

Svar

Udviklingen i kommunernes aftalte, budgetterede og realiserede serviceudgifter i perioden 2008 til 2019 fremgår af *tabel 1*. Opgørelsen er på spørgerens foranledning opgjort i 2018-pris- og lønniveau.

Kommunernes aftalte, budgetterede og realiserede serviceudgifter er opgjort eksklusiv løft af de kommunale serviceudgifter, der følger af finanslovsaftalerne for 2014-2018, og som ligger under det statslige delloft for driftsudgifter.

Løft, der er placeret under det statslige delloft for driftsudgifter, udmøntes som statslige driftstilskud efter ansøgning. Løft af den kommunale service i finanslovsaftalerne er angivet særskilt i *tabel 1* og omfatter bl.a. værdighedsmilliarden samt pulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem mv.

Med aftale om kommunernes økonomi for 2019 er regeringen og KL enige om, at kommunernes serviceudgifter udgør 252,3 mia. kr. i 2019 (i 2019-pris- og lønniveau). Dette indebærer et løft i forhold til aftalen for 2018.

Det bemærkes, at udgangspunktet for aftale om kommunernes økonomi for 2019 var, at der med det fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram frigøres 1 mia. kr. i 2019. Heraf kan ½ mia. kr. prioriteres bredt i den offentlige sektor, hvilket var afspejlet i det kommunale udgiftsloft for 2019.

Med aftalen er regeringen og KL enige om et løft af kommunernes økonomi med 1,7 mia. kr. i forhold til det kommunale udgiftsloft for 2019. Midlerne målrettes styrket velfærd, herunder for at understøtte den nære sundhedsindsats og kommunernes arbejde med at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere.

Derudover målrettes 0,6 mia. kr. i 2019, som er frigjort med moderniserings- og effektiviseringsprogrammet og konsolidering af kommunernes opgaver til erhvervsservice, til borgernær velfærd.

Herudover skal udviklingen i de aftalte serviceudgifter bl.a. ses i lyset af, at kommunernes serviceudgifter i 2018 er løftet som følge af aftalen om kommunernes økonomi for 2019, samt at puljen under det statslige delloft for driftsudgifter til klippekort til ekstra hjælp til plejehjemsbeboere på 380 mio. kr. årligt fra 2019 omlægges til bloktilskud og dermed indgår i opgørelsen af kommunernes servicereamme i 2019 og frem. Dette påvirker udviklingen i kommunernes serviceudgifter fra 2018 til 2019.

Det bemærkes i tillæg hertil, at kommunernes serviceudgifter vedrører de offentlige udgifter i *budgetmæssig/regnskabsmæssig sammenhæng*, mens det offentlige forbrug er en udgiftspost i *nationalregnskabsmæssig sammenhæng*. Der er således ikke en direkte sammenhæng mellem opgørelsen af kommunernes serviceudgifter og opgørelsen af det offentlige forbrug i nationalregnskabet.

Tabel 1
Kommunernes aftaler, budgetter og regnskaber – serviceudgifter

Mia. kr., 18-pl og B19-opgaveniveau	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aftale	243,6	248,2	250,8	249,9	249,6	247,4	244,8	245,1	245,8	245,4	245,9	247,3
Budget	245,1	247,6	249,9	248,2	247,0	244,6	244,7	244,9	245,6	244,9	245,9	-
Regnskab	247,7	254,2	251,7	241,9	241,3	241,6	242,2	243,3	242,7	244,1	-	-
Hertil løft af kommunal service som indgår i det statslige udgiftsloft	-	-	-	-	-	-	1,1	1,4	1,5	1,4	1,9	1,5
Løft af ældreområdet (ældremilliarden)	-	-	-	-	-	-	1,1	1,1	*	*	*	*
Udbredelse af klippekort til ekstra hjemmehjælp	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,2	*	*	*
Mere pædagogisk personale i dagtilbud	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3	*	*	*
Løft til en værdig ældrepleje (værdighedsmilliarden)	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0
Klippekort til ekstra hjælp til plejehjemsboere	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	0,4	*
Løft til bedre bemanding i hjemmeplejen og på plejehjem mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5

Anm.: Der er korrigeret for meropgaver i medfør af DUT mv. til budget 2019-opgaveniveau samt ændrede pris- og lønforudsætninger til 2018-niveau. Løft under det statslige delloft for driftsudgifter er anført særskilt og indgår ikke i anførte aftale-, budget- og regnskabstal for serviceudgifter. *markerer, at løftene er omlagt til det kommunale bloktilskud.

Kilde: Danmarks Statistik, aftaler om kommunernes økonomi for 2008-2019, Finansministeriets meropgaveopgørelse samt egne beregninger.

Regeringen har den 2. oktober 2018 fremsat et lovforslag om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2019, 2020 og 2021 samt et lovforslag om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022.

Det kommunale udgiftsloft er en øvre grænse for de kommunale nettodriftsudgifter til service i finansåret. De kommunale udgiftslofter i perioden 2019 til 2022 fremgår af *tabel 2*. Udgiftslofterne er på spørgerens foranledning opgjort i 2018-pris- og lønniveau.

Udgiftslofterne afspejler en forudsat teknisk videreførelse af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, der blev indført med Aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2017 af juni 2016. Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet frigør årligt 0,5 mia. kr. til prioriteringer bredt i den offentlige sektor. De kommunale serviceudgifter for det følgende år aftales som led i de årlige økonomiforhandlinger mellem regeringen og KL.

Tabel 2
Kommunale udgiftslofter

Mia. kr., 18-pl	2019	2020	2021	2022
Kommunalt udgiftsloft	247,3	246,8	246,3	245,8

Anm: De kommunale udgiftslofter er omregnet til 2018 pris- og lønniveau.

Kilde: Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2019, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2020 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021. Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022.

Udviklingen i kommunernes aftalte, budgetterede og realiserede skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i perioden 2007-2019 fremgår af *tabel 3*. Opgørelsen er på spørgerens foranledning opgjort i 2018-pris- og lønniveau.

Udviklingen i kommunernes aftalte bruttoanlægsudgifter i perioden 2015 til 2019 skal ses i lyset af de tidligere ekstraordinære løft af kommunernes anlægsinvesteringer, der afspejler diskretionære fremrykninger af kommunale investeringer med henblik på at understøtte vækst og beskæftigelse. De ekstraordinære løft er angivet særskilt.

Udviklingen i de aftalte bruttoanlægsudgifter afspejler således en tilpasning af de kommunale anlægsudgifter, således at niveauet for de kommunale investeringer er afstemt med konjunktursituationen. De første skridt til en tilpasning af det kommunale anlægsniveau blev taget med aftalen om kommunernes økonomi for 2015.

Det bemærkes, at udviklingen i kommunernes realiserede bruttoanlægsudgifter ikke afspejler den aftalte tilpasning. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at kommunernes anlægsudgifter ikke er omfattet af sanktioner i regnskabet.

Tabel 3
Kommunernes aftaler, budgetter og regnskaber – anlægsudgifter

Mia. kr., 18-pl	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aftale	18,2	17,6	23,1	16,9	17,0	16,8	19,2 ⁴	18,3	17,1	16,6	17,0	17,5
<i>Hertil ekstraor- dinære løft i medfør af politiske aftaler, FL mv.</i>		2,4 ¹			4,3 ²	2,8 ³		0,1 ⁵	0,1 ⁶	0,4 ⁷	0,0 ⁸	
Budget	19,0	18,1	19,8	19,0	22,4	17,4	19,4 ⁴	18,5	17,3	17,1	17,0	-
<i>Hertil ekstraor- dinære løft i medfør af politiske aftaler, FL mv.</i>		2,4 ¹				2,2 ³		0,1 ⁵	0,1 ⁶	0,4 ⁷	0,0 ⁸	
Regnskab	21,3	18,9	19,6	20,5	21,0	19,7	19,7	19,6	19,3	19,1	-	-

Anm.: Kommunernes skattefinansierede bruttoanlægsudgifter er opgjort ekskl. ældreboliger. Der er korrigeret for ændrede pris- og lønforudsætninger til 2018-niveau. Der er korrigeret for ekstraordinære løft af anlæg i medfør af politiske aftaler, FL, mv., herunder:

- 1) Løft på 2,0 mia. kr. (2009-pl) som følge af martsaftalen i 2009, hvor den daværende regering og KL blev enige om, at kommunerne havde mulighed for at igangsætte yderligere investeringer for mindst 2 mia. kr. i 2009.
- 2) Løft på 3,9 mia. kr. (2012-pl) som følge af kickstarten.
- 3) Løft som følge af den daværende regering og KL i januar 2013 indgik aftale om, at kommunerne kunne have anlægsinvesteringerne for 2013 med 2,0 mia. kr. (2013-pl) i forhold til anlægsbudgettet for 2013 (og 2,6 mia. kr. (2013-pl) i forhold til aftalen) mod tilsvarende lavere serviceudgifter.
- 4) Den daværende regering og KL indgik en forståelse om at videreføre det høje anlægsniveau i 2013 til det aftalte og budgetterede anlægsniveau i 2014 som følge af Vækstplan DK.
- 5) Løft på 125 mio. kr. (2015-pl) på integrationsområdet som følge af forståelse mellem den daværende regering og KL af januar 2015.
- 6) Løft på 75 mio. kr. (2016-pl) til etablering af midlertidige boliger målrettet flygtninge, som følge af aftale mellem den daværende regering og KL om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge af marts 2016.
- 7) Løft på 425 mio. kr. (2017-pl) som følge af pulje til bedre mad til etablering og genetablering af køkkener på plejehjem, som følger Aftale om finansloven for 2017.
- 8) Løft på 25 mio. kr. (2018-pl) til digitaliseringsfond til fælles prioritering af digitale løsninger., som følger af Aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Kilde: Danmarks Statistik, aftaler om den kommunale økonomi 2007-2019, aftaler om finansloven 2007-2018 samt egne beregninger.

Det bemærkes, at det kommunale anlægsniveau for det følgende år aftales som led i de årlige økonomiaftaler mellem regeringen og KL. Eftersom økonomiaftalerne er 1-årige, er der ikke aftalt anlægsniveauer længere frem end 2019.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister